

Sygn. akt III Ca 223/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2023 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Leszek Dąbek

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2023 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa B. P.

przeciwko B. B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 24 września 2020 r.,

sygn. akt I C 1550/17

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu

w Gliwicach do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego oraz znosi postępowanie w części dotyczącej czynności podjętych na rozprawie przeprowadzonej w dniu 24 września 2020r. z wyłączeniem czynności związanych z wysłuchaniem biegłego sądowego V. B..

SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 223/21

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gliwicach w wyroku z dnia 24 09 2020r. zasądził

od pozwanej B. B. na rzecz powoda B. P. kwotę

60.000 zł ze wskazanymi w sentencji ustawowymi odsetkami za opóźnienie

oraz orzekł o kosztach procesu.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia przywołał regulację

art. 720 § 1 k.c. Wskazał że pozwana w sprzeciwie od wydanego nakazu zapłaty podnosiła jedynie, że zaprzecza, aby była zobowiązana względem powoda do zapłaty jakiegokolwiek kwoty i nie przedłożyła żadnych dokumentów, a jedynie wносиła o dopuszczenie dowodu z jej przesłuchania. Następnie przytoczył regulacje art. 6 k.c., art. 3 k.p.c. „rozwinętej między innymi w art. 232 zd. 1 k.p.c.” oraz pogląd prawny wyrażony przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 28 04 1975r. wydanym w sprawie.. akt III CRN 26/75, LEX nr 7692),

po czym w konkluzji doszedł „do przekonania, że B. P. w pełni wykazał podstawę dochodzonego roszczenia, zaś pozwana B. B. ni sprostowała ciężarowi dowodu i nie udowodniła, że roszczenie względem powoda zostało spełnione”. i z tej przyczyny uznał powództwo za uzasadnione.

O należnych powodowi od pozwanej odsetkach za opóźnienie w spełnieniu świadczenia orzekł stosując regulację prawną art. 481 k.c., a o kosztach procesu na mocy o regulację art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Orzeczenie zaskarżyła **pozwana B. B.**, która wносиła

o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz od powoda zwrotu kosztów procesu, bądź jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Zarzucała, że przy ferowaniu wyroku popełniono błąd polegający na przyjęciu,

że „roszczenie powoda jest zasadne w całości”, podczas gdy:

- jej zobowiązanie względem powoda wygasło,

- gdyby do dnia 23 kwietnia 2015r. nie spłaciła zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki z dnia 24 października 2014r., to powód nie udzieliłby jej w dniu 23 października 2015r. kolejnej pożyczki za pośrednictwem A. J. na przewłaszczenie nieruchomości, a także nie udzieliłby pożyczki jej partnerowi Ł. Z.,

- powód oszukał ją i odmawiając jej wystawiania z „powodów podatkowych i lichwiarskiego oprocentowania” pokwitowań za wpłacone należności.

Ponadto zarzucała, że naruszono wskazane w apelacji regulacje prawa procesowego i materialnego, w sposób podany w apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji trafnie zakwalifikował dochodzone roszczenia,

lecz wadliwie rozpoznał sprawę.

Na posiedzeniu rozprawy w dniu 24 09 2020.r., które bezpośrednio poprzedzało wydanie zaskarżonego wyroku oddalił bowiem wniosek pozwanej

o odroczenie rozprawy, a następnie oddalił wniosek skarżącej o ustanowienie

dla niej pełnomocnika z urzędu i pominął dowód z przesłuchania stron „jako nieprzydatny dla rozstrzygnięcia”.

Oddalając wniosek pozwanej o odroczenie rozprawy oparł się na:

opinii biegłego sądowego V. B. z dnia 27 01 2020r. oraz opinii uzupełniającej tego biegłego z dnia 10 08 2020r., która w istocie - zgodnie ze zobowiązaniem Sądu - stanowiła pisemne wyjaśnienie do pierwotnej opinii odnośnie podniesionych przez pozwaną zarzutów do tej opinii.

Pierwotna opinia została sporządzona po przeprowadzeniu w dniu 9 01 2020r. badań pozwanej, a w jej konkluzji biegła uznała, że „Prezentowane przez opiniowaną zaburzenia nie powodują znacznego ograniczenia jej sprawności fizycznej, mentalnej i intelektualnej” i jej stan zdrowia pozwala na udział na rozprawie przed Sądem, przeprowadzenie czynności z jej udziałem i nie ma potrzeby przeprowadzenia tych czynności w jej miejscu zamieszkania” (k. 297-301 akt)

Opinie te zostały następnie podtrzymane przez biegłego na posiedzeniu rozprawy poprzedzającym wydanie zaskarżonego wyroku.

Jednakże pozwana nie stawiała się na posiedzeniu rozprawy poprzedzającym wydanie zaskarżonego wyroku legitymując się – przewidzianym w art. 214 § 1 k.p.c. - zaświadczeniem sporządzonym przez lekarza sądowego R. H. w dniu 21 09 2020r. tj. parę dni przed rozprawą (w dniu 24 09 2020r.)

Z jego treści jednoznacznie wynika, że pozwana nie może stawić się

na rozprawie w dniu 24 09 2020r. i co należy podkreślić w przeciwieństwie

do opinii biegłej V. B. zostało ono sporządzone po badaniu pozwanej przeprowadzonym przez R. H. parę dni przed rozprawą.

Tego rodzaju zaświadczenia wiążą sądy, a „Nieobecność strony na rozprawie z powodu choroby potwierdzonej właściwym zaświadczeniem lekarskim i uniemożliwiającej stawienie się w sądzie pociąga za sobą konieczność odroczenia rozprawy, zwłaszcza jeżeli strona nie jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, a rozprawa, w której nie może wziąć udziału, jest jedyną rozprawą w sprawie albo bezpośrednio poprzedzającą wydanie wyroku. Wydanie w takiej sytuacji orzeczenia powoduje nieważność postępowania na skutek pozbawienia strony możliwości obrony jej praw” (wyrok SN z 15.03.2012 r.,

I CSK 321/11, LEX nr 1168533).

Jakkolwiek jest przyjęte, że prawidłowość tego rodzaju zaświadczeń może być weryfikowana przez sądy, to niewątpliwie w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy przed podjęciem decyzji o zasadności wniosku skarżącej o odroczenie rozprawy był zobligowany to do poznania motywów, którymi kierował się lekarz sądowy R. H. sporządzając zaświadczenie, a następnie w celu wyjaśnienia ewentualnych rozbieżności w ocenach biegłych dotyczących stanu zdrowia pozwanej i możliwości jej udziału w rozprawie przeprowadzenia ich konfrontacji.

Tego zaś nie uczyniono, przez co oddalenie przez Sąd Rejonowy wniosku pozwanej o odroczenie rozprawy było przedwczesne i co za tym idzie wadliwe.

Niezależnie od samej wadliwości tego orzeczenia, pozwana nie stawiając się na rozprawę działała z uzasadnionym przeświadczeniem, że dysponując zaświadczeniem lekarza sądowego je niestawiennictwo na rozprawie zostanie usprawiedliwione i nie dojdzie na niej do wydania orzeczenia kończącego sprawę, bez przeprowadzenia zaoferowanego przez nią Sądowi dowodu z jej przesłuchania, a także bez umożliwienia jej procesowego zweryfikowania prawidłowości orzeczenia dotyczącego jej wniosku o ustanowieni dla niej z urzędu fachowego pełnomocnika, a w przypadku jego prawomocnego oddalenia umożliwienia jej rozważenia celowości ustanowienia pełnomocnika z wyboru.

W połączeniu z powyższym doprowadziło to w konsekwencji do powstania sytuacji, w której pozwana została faktycznie pozbawiona możliwości obrony jej praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c.

Z tej przyczyny w sprawie zachodzi nieważność postępowania,

którą z mocy regulacji art. 378 § 1 k.p.c. Sąd odwoławczy bierze pod uwagę

z urzędu, a to z mocy regulacji art. 386 § k.p.c. obligowało Sąd odwoławczy

do uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, niezależnie od zasadności zarzutów zawartych w apelacji (ich ocena jest bezprzedmiotowa).

Reasumując z podanych względów orzeczono jak w sentencji przy zastosowaniu regulacji w art. 386 § 2 k.p.c.

Sąd Rejonowy rozpoznając ponownie sprawę uwzględni zawartą powyżej ocenę prawną i wyznaczy posiedzenie niejawnie, na którym wysłucha lekarza sądowego R. H..

W przypadku wystąpienia w jego wyjaśnieniach rozbieżności w ocenie stanu zdrowia pozwanej z oceną biegłej V. B., przeprowadzi ich konfrontację.

Przed wydaniem orzeczenia ponownie formalnie rozpozna zgłoszone przez strony wnioski dowodowe, w tym także wnioski zgłoszone w apelacji, a dopuszczone dowody przeprowadzi.

SSO Leszek Dąbek